

**CONSILIUL COORDONATOR
AL AUDIOVIZUALULUI
AL REPUBLICII MOLDOVA**

**THE COORDINATING
COUNCIL OF AUDIOVISUAL
OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA**

MD-2012, Chișinău, str. V. Pârcălab nr. 46
Tel.: (+373 22) 27-75-51, fax: (+373 22) 27-74-71
e-mail: office@cca.md, <http://www.cca.md>

MD-2012, Chisinau, V. Parcalab str., № 46
Tel: (+373 22) 27-75-51, fax: (+373 22) 27-74-71
e-mail: office@cca.md, <http://www.cca.md>

DECIZIA nr. 34/206
din 18 decembrie 2018

Cu privire la examinarea rezultatelor monitorizării postului de televiziune „Prime”, urmare a sesizării AO „Centrul Național de Prevenire a Abuzului față de Copii” (CNPAC)

Pe data de 13 noiembrie 2018, în adresa Consiliului Coordonator al Audiovizualului a parvenit sesizarea cu nr. 414 din 07.11.2018 din partea Asociației Obștești „Centrul Național de Prevenire a Abuzului față de Copii” (CNPAC), prin care își exprimă îngrijorarea cu privire la modalitatea de prezentare a cazului de abuz asupra unui copil în cadrul emisiunii „Vorbește Moldova”, difuzată de către postul de televiziune „Prime” la 29 și 30 octombrie 2018.

Astfel, „Centrul Național de Prevenire a Abuzului față de Copii” menționează că în cadrul subiectului intitulat „*Cine a lăsat-o gravidă pe Mariana?*” au fost admise grave încălcări ale drepturilor copilului, care pot conduce la revictimizarea protagonistei (o minoră de 15 ani, care la momentul incidentului avea 13 ani). În sesizare se afirmă că în emisiunea respectivă „au fost făcute publice datele cu caracter personal ale copilului aflat în situație de vulnerabilitate (igiena personală, relații sexuale cu alte persoane) din istoria copilului, nume și prenume reale, prezența rudelor după care identitatea copilului poate fi recunoscută”. Potrivit petiționarului, „*Genericul emisiunii „Cine a lăsat-o gravidă pe Mariana?” nu este unul etic și transmite un mesaj de etichetare și învinovățire a copilului victimă. Modul în care a fost realizată emisiunea aduce prejudicii emoționale grave copilului și reprezintă o imixtiune în viața privată a acestuia*”.

Totodată, AO „Centrul Național de Prevenire a Abuzului față de Copii” consideră că „*chiar dacă realizatorii emisiunii au avut acordul părinților pentru participarea la aceasta, inclusiv a copilului, menționăm că părinții nu întotdeauna conștientizează consecințele mediatizării unui astfel de caz. Și în acest context, este sarcina jurnalistului (redactor, editor, prezentator ș.a.) de a se asigura că modul în care reflectă cazul nu va afecta emoțional copilul (poate fi consultată opinia unui psiholog în procesul de pregătire a emisiunii)*”.

În contextul celor expuse, AO CNPAC solicită „*atenționarea/sanționarea postului TV în vederea respectării principiilor deontologice jurnalistice în reflectarea cazurilor ce vizează copiii implicați în evenimente și situații cu conotație negativă sau care sunt victime ale unor evenimente de acest fel, a interesului superior al copilului, precum și a prevederilor Legii cu privire la protecția copiilor împotriva impactului negativ al informației nr. 30 din 07.03.2013 și ale Legii nr. 133 din 08.07.2011 privind protecția datelor cu caracter personal*” și „*retragerea emisiunii din arhiva site-ului/youtube, alte portaluri, pentru a fi limitată accesarea și redistribuirea acesteia*”.

Prin scrisoarea nr. 738 din 14.11.2018, în temeiul prevederilor art. 37 alin. (2) din Codul audiovizualului, precum și în scopul examinării obiective a tuturor circumstanțelor sesizate, Consiliul Coordonator al Audiovizualului a solicitat „General Media Group Corp” SRL, fondatoarea postului de televiziune „Prime”, opinia, în scris, referitor la plângerea AO „Centrul Național de Prevenire a Abuzului față de Copii” (CNPAC).

Prin scrisoarea f/nr. din 19.11.2018, „General Media Group Corp” SRL a comunicat Consiliului Coordonator al Audiovizualului că la realizarea acestui subiect s-a acționat în interesul copilului, având acordul părinților și acordul copilului (acordurile se anexează), iar *„înainte de realizarea emisiunii, atât părinții, cât și copila, au fost informați despre conținutul și procesul de derulare a acestei emisiuni, fiindu-le explicate scopul, contextul interviului și modul în care va fi utilizat, mai mult în cadrul emisiunii au fost prezenți mai mulți experți, dintre care și un psiholog”*. Totodată, radiodifuzorul a declarat că subiectul difuzat la 29 și 30 octombrie 2018, la care se face trimitere în sesizare, a fost tratat într-o manieră corectă și echilibrată, care a avut drept scop apărarea minorei, iar respectarea drepturilor și protecția copiilor este urmat de principiul primordial de care se conduce instituția.

În acest context, „General Media Group Corp” SRL susține că în prima parte a emisiunii, care a fost difuzată la data de 29 octombrie 2018, minora nu a fost prezentă, iar în cea de a doua parte a emisiunii, difuzată la data de 30 octombrie 2018, prezentatoarea emisiunii menționează: *„Iar acum a venit momentul să ascultăm fata... pentru că este încă minoră nu îi vom arăta fața”*, de asemenea pe parcursul emisiunii în adresa minorei s-a utilizat un alt nume decât cel indicat în actul de identitate, iar localitatea de unde este aceasta nu s-a menționat niciodată.

Așadar, „General Media Group Corp” SRL menționează că *„la realizarea subiectului la care se face trimitere în sesizare, s-a ținut cont de prevederile Deciziei CCA nr. 99 din 19.07.2012, și anume, prevederile articolelor:*

- *Art. 6: „Participarea copilului în vârsta de până la 16 ani la programe audiovizuale, altele decât evenimentele culturale și competițiile sportive, este posibilă numai cu acordul acestuia, precum și cu consimțământul părinților sau, după caz, al reprezentantului legal”.*
- *Art. 7: „Este interzisă difuzarea oricărui indicii care ar putea duce la identificarea copiilor în vârsta de până la 16 ani, implicați în situații cu conotație negativă (accidente, infracțiuni, abuz sexual, abuz fizic sau psihic, dispute familiale, sinucideri, abuz de droguri, abuz de alcool etc.), inclusiv ca victime sau martori. Fac excepție situațiile în care jurnalistul acționează, cu acordul părinților sau tutorilor legali, în interesul superior al copiilor”.*
- *Art. 9: „În situații în care copilul în vârstă de până la 16 ani este victimă a unor infracțiuni, altele decât situațiile prevăzute la art. 7, 8, sau a fost supus unor abuzuri fizice ori psihice, difuzarea de imagini sau declarații este posibilă numai cu acordul copilului, precum și cu acordul părinților, al altui reprezentant legal ori, după caz, al persoanei în grijă căreia se află copilul”.*
- *Art. 12: „Radiodifuzorii sunt obligați să informeze copilul, părinții sau reprezentantul legal al acestuia cu privire la drepturile lor înainte de filmare sau de înregistrare. De asemenea, acestora li se va explica scopul, contextul interviului și modul în care va fi utilizat”, ceea ce a fost respectat de producătorul emisiunii”.*

În contextul celor expuse, „General Media Group Corp” SRL a solicitat respingerea sesizării AO Centrul Național de Prevenire a Abuzului față de Copii ca nefondată.

În temeiul prevederilor art. 37 alin. (3) lit. c) și art. 40 alin. (1) lit. d) din Codul audiovizualului, Consiliul Coordonator al Audiovizualului a efectuat monitorizarea emisiunii la care se face referință în plângerea AO „Centrul Național de Prevenire a Abuzului față de Copii”. Rezultatele monitorizării au atestat că la 29 și 30 noiembrie 2018 (ora difuzării 19:00) postul de televiziune „Prime” a difuzat, în cadrul emisiunii „Vorbește Moldova”, un subiect cu titlul *„Cine a lăsat-o gravidă pe Mariana?”*, în două părți (durata de difuzare: 29.10.2018 – 45 min. 32 sec. și 30.10.2018 – 48 min. 09 sec.). În subiect a fost pus în discuție *„un caz de abuz sexual”* care a avut loc acum doi ani și în care a fost implicată o minoră de 12 ani. În urma

acestui caz, minora a rămas însărcinată, ulterior făcându-i-se o întrerupere de sarcină. Pe marginea cazului s-au expus: minora (la moment are 15 ani), părinții și mătușa acesteia, bărbatul acuzat și soția sa, șefa maternității, cât și specialiști prezenți în platoul emisiunii (Cornelia Bodorin – psiholog, Dorian Păcălău, Octavian Vârlan, Iurie Mărgineanu – avocați, Dumitru Amoășei – genetician). În emisiune, părinții fetei, cât și minora, aduc acuzații la adresa „presupusului agresor” de cele săvârșite, iar bărbatul și soția acestuia neagă faptul că ar fi avut vreun contact cu minora și susțin că aceasta nu spune adevărul.

Tot în cadrul emisiunii a fost difuzat un mic reportaj despre viața de zi cu zi a minorei, în care aceasta vorbește despre faptul că îi place să învețe și să citească, dar și despre faptul că ar vrea să plece din sat (în cadrul reportajului imaginile au fost blurate).

Este de menționat că la realizarea și difuzarea subiectului respectiv, postul de televiziune „Prime” a întreprins următoarele măsuri cu privire la asigurarea protecției minorei:

- În titlul subiectului „*Cine a lăsat-o gravidă pe Mariana?*” a fost utilizat un prenume inventat, fapt confirmat prin scrisoarea f/nr. din 19.11.2018 parvenită din partea „General Media Group Corp” SRL.
- Instruirea participanților de a utiliza în adresa minorei a unui alt prenume decât cel real.
- Secvențele video în care apare minora sau alți copii au fost blurate.
- Prezența fetei la momentul aflării în platoul emisiunii a fost protejată după un paravan, iar prezentatoarea a venit cu specificarea: „*Fiindcă este minoră nu-i vom vedea fața*”.
- Nu a fost dată publicității denumirea localității de unde este minora.

Pe întreaga durată a emisiunii pe bandă a fost difuzat textul: „*opiniile exprimate în cadrul emisiunii „Vorbește Moldova” sunt opinii personale și nu angajează în niciun fel postul de televiziune Prime*”.

Totodată, „General Media Group Corp” SRL a prezentat CCA declarațiile semnate cu privire la acordul de participare la emisiune atât al părinților, cât și al minorei: „*Ofer toate drepturile de a folosi mișcările, vocea, numele, aspectul, în continuare „imagine”, companiei „General Production” SRL (inclusiv partenerilor acesteia) în scopul producerii show-ului televizat „Vorbește Moldova”. Sunt de acord ca „GMG Production SRL (inclusiv partenerii acesteia) să folosească imaginea mea integral sau o parte din ea*”.

Urmare a analizei calitative s-a atestat că la difuzarea subiectului menționat în sesizarea nr. 414 din 07 noiembrie 2018, parvenită din partea AO „Centrul Național de Prevenire a Abuzului față de Copii”, postul de televiziune „Prime” nu a comis derogări de la legislația audiovizuală în vigoare.

În cadrul dezbaterilor publice, președintele Consiliului Coordonator al Audiovizualului, Dragoș Vicol, a menționat că în cazul subiectului sesizat, acțiunile întreprinse de postul de televiziune „Prime” au fost în măsură să asigure cadrul legal, fiind astfel întreprinse măsuri de instruire a participanților de a nu utiliza numele real al minorei, imaginile difuzate cu minora au fost blurate, iar localitatea de baștină a minorei nu a fost făcută publică. Totodată, Președintele CCA a apreciat demersul Asociației Obștești „Centrul Național de Prevenire a Abuzului față de Copii” drept o intenție nobile de a semnala, în scopul sensibilizării, că asemenea procedee de prezentare a cazurilor în care sunt implicați minorii ar putea duce la revictimizarea protagoniștilor, de aceea la reflectarea subiectelor din categoria respectivă este nevoie de maximă acuratețe, iar consultarea unui psiholog înaintea realizării unei emisiuni cu copii protagoniști este una plauzibilă și valabilă pentru toți radiodifuzorii. Dragoș Vicol a precizat că afirmația petiționarului cu privire la faptul că subiectul în cauză ar aduce prejudicii emoționale grave copilului și reprezintă o imixtiune în viața privată a acestuia este o declarație gravă, dar nu este probată, deoarece există două momente: a trece cu vederea astfel de cazuri sau în scopul sensibilizării opiniei publice să fie mediatizate, dar cu păstrarea normelor

deontologice și etice, or, pe de o parte, rolul de educare să ducă la lipsă de recidivă din partea altor potențiali infractori, iar pe de altă parte, publicul să nu fie totuși privat de dreptul de a fi informat despre astfel de cazuri. De asemenea, președintele CCA i-a sugerat Asociației Obștești „Centrul Național de Prevenire a Abuzului față de Copii”, în caz dacă există modalități eficiente, în conformitate cu practicile internaționale, să aducă plus valoare metodelor de protecție a imaginii minorilor, să ofere radiodifuzorilor suport la realizarea unor astfel de emisiuni.

Membra CCA, Olga Guțuțui, a declarat că dincolo de faptul că postul de televiziune „Prime” a întreprins măsuri de a proteja identitatea minorei și a obținut acordul părinților pentru participare și prelucrarea datelor, atât postul respectiv, cât și celelalte instituții media care decid să relateze despre astfel de cazuri ar trebui să țină cont că există anumite norme morale și etice și să acționeze astfel încât minorul să nu fie supus jignirii sau stigmatizării. Olga Guțuțui i-a recomandat postului de televiziune „Prime” să revadă formatul respectivei emisiuni.

Dorina Curnic, membră CCA, a declarat că în momentul în care instituțiile media decid să reflecte astfel de cazuri, trebuie să întreprindă maxime posibilități de protejare a identității copilului, fapt pe care postul de televiziune „Prime” a și făcut, precizând că în cadrul acestui subiect nu au persistat doar momente negative referitor la protagonista minoră, ci printr-un reportaj despre viața de zi cu zi a minorei au fost prezentate și momente pozitive, precum mediul curat în care locuiește fata, faptul că îi place să învețe și are obiecte preferate etc. Tot în acest context, Dorina Curnic a specificat că este plauzibil și faptul că pe marginea subiectului s-au expus mai mulți specialiști, astfel încât imaginea copilului să nu fie afectată. Membra CCA a mai reiterat că odată cu intrarea în vigoare a Codului serviciilor media audiovizuale, deciziile CCA cu privire la impactul negativ a informației asupra copiilor urmează a fi revizuite și completate în colaborare cu radiodifuzorii și experții în domeniu.

În conformitate cu prevederile Codului audiovizualului nr. 260-XVI din 27.07.2006, ale Statutului CCA, aprobat prin Hotărârea nr. 433-XVI din 28.12.2006 a Parlamentului Republicii Moldova, **Consiliul Coordonator al Audiovizualului**

DECIDE:

1. A lua act de rezultatele monitorizării postului de televiziune „Prime”, urmare a sesizării AO „Centrul Național de Prevenire a Abuzului față de Copii” (CNPAC) nr. 414 din 07.11.2018 (PRO – (6) UNANIM – D. VICOL, T. BURAGA, V. COJOCARU, A. COZMA, D. CURNIC, și O. GUȚUȚUI).

2. A lua act de plângerea AO „Centrul Național de Prevenire a Abuzului față de Copii” (CNPAC), ca neîntemeiată (PRO – (6) UNANIM – D. VICOL, T. BURAGA, V. COJOCARU, A. COZMA, D. CURNIC, și O. GUȚUȚUI).

3. Controlul asupra executării prezentei decizii îl exercită Direcția monitorizare TV.

4. Prezenta decizie va fi publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și pe pagina web a CCA.

PREȘEDINTELE
Consiliului Coordonator
al Audiovizualului

Dragoș VICOL